

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Hallituksen esityksessä ehdotetaan vuoden 1983 heinäkuun alusta lukien liikevaihtoverokantaa korotettavaksi nykyisestä 14 prosentista 16 prosenttiin. Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1983.

PERUSTELUT

1. Ehdotetut muutokset ja niiden vaikutukset

Liikevaihtoveron määrä on vuodesta 1977 lähtien ollut 14 prosenttia myynnin verotusarvosta. Tavarän maahantuonnissa, jossa vero lasketaan tavarän liikevaihtoverottomasta arvosta, on liikevaihtoveron määräksi tällöin säädetty 16,28 prosenttia. Lain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on vero ollut vastaavasti 16,28 prosenttia siitä määrästä, jolla verovelvollista on työstä veloitettu.

Yksityisen sektorin työnantajien sairausvakuutusmaksua alennetaan 1.1.1983 lukien Ruotsin devalvaation johdosta toteutettavista talouspoliittisista toimenpiteistä 10.10.1982 tehdyn valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti yhdellä prosenttiyksiköllä. Sairausvakuutusrahaston rahoituksen turvaamiseksi korvataan rahastolle tarvittava lisätulo valtion tulo- ja menoarvion kautta, mikä edellyttää liikevaihtoveron korottamista. Tämän vuoksi ehdotetaan liikevaihtoveroa korotettavaksi 1.7.1983 alkaen 2 prosenttiyksiköllä. Liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:ää ehdotetaan tämän mukaisesti muutettavaksi niin, että veron määrä on 16 prosenttia myynnin verotusarvosta määräytyen tämän mukaisesti 19,05 prosentiksi maahantuodun tavarän sekä lain 6 §:n 2 momen-

tissa tarkoitetun työn arvosta. Korotus lisäisi vuonna 1983 liikevaihtoveron tuottoa noin 850 miljoonalla markalla.

Ehdotettu liikevaihtoveron korottaminen puolelta vuodelta nostaisi kuluttajahintaindeksiä avoimen liikevaihtoveron osalta noin puolella prosentilla. Se ei kuitenkaan korottaisi täydellä määrällä liikevaihtoverolain 4 §:n 1 momentissa mainittuja peruselintarvikkeiden ja niistä valmistettujen jalosteiden hintoja, koska verotus kohdistuu niin sanotusta alkutuotevähen-nyksestä johtuen ainoastaan alkutuotteiden jakelupalkkioihin ja eri elintarvikejalosteiden osalta niiden valmistuskustannuksiin ja jakelupalkkioihin. Maidon ja lihan kohdalla, joista voidaan tehdä alkutuotevähen-nyks korotettuna, olisi hintojen nousu merkityksetön.

2. Verokannan nousun johdosta saatavan verotuen lisäyksen hyvittäminen

Liikevaihtoverolain 4 §:ssä mainittujen tarvikkeiden ostohinnat, jotka verovelvollinen on hankkinut ennen 1.7.1983, on vähennetty tai tulevat vähennettäväksi myynnin verotusarvoa laskettaessa 14 prosentin verokannan alaisesta liikevaihdosta. Ensi vuoden heinäkuun alusta

lukien tämä verotueksi muodostuva alkutuotevähennys tehdään tuolloin sovellettavan 16 prosentin verokannan alaisesta liikevaihdosta. Kun verovelvollisen varastossa 30.6.1983 olevat tarvikkeet, joista on saatu 14 prosentin verokannan mukaisesti määräytynyt alkutuotevähennys, joudutaan muun muassa hintasäännöstelyn johdosta myymään samaan hintaan kuin ne tarvikkeet, joista saadaan alkutuoteverotuki 16 prosentin verokannan mukaisesti, tulisi näistä tarvikkeista myöntää sellainen ylimääräinen vähennys, että se yhdessä jo tehdyn 14 prosentin ostovähennyksen kanssa vastaa hintavaikutuksiltaan 16 prosentin verokannan alaisesta liikevaihdosta tehtävää alkutuotevähennystä. Edellä tarkoitettu ylimääräinen vähennys eli 2/16 osaa alkutuottajalle maksetusta hinnasta on liikevaihtoverokantaa aikaisemmin korotettaessa myönnetty muun muassa verotusteknisistä syistä vain sellaisista tarvikkeista, joiden varastomäärät ovat merkittävät ja joiden kohdalla alkutuottajalle maksetun hinnan osuus kuluttajahinnasta on huomattava. Mitkä alkutuoteverotukeen oikeuttavista tarvikkeista ovat sellaisia, että niistä tulisi ensi vuoden kesäkuun lopun varastomäärän perusteella myöntää ylimääräinen vähennys, ei ole vielä selvillä. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että ylimääräisen vähennyksen myöntämisestä verokannan korotuksen voimaan tulon johdosta annettaisiin erillinen hallituksen esitys myöhemmin.

3. Vanhan verokannan alaisten ostojen vähentäminen uuden verokannan alaisten myyntien arvosta

Korotettua liikevaihtoveroprosenttia sovellettaisiin ensimmäisen kerran myytäessä tai maahantuotaessa tavaroita, jotka on toimitettu tai luovutettu tullivalvonnasta heinäkuun 1 päivänä 1983 tai sen jälkeen. Ennen vuoden 1983 heinäkuun alkua ostajalle toimitetuista tavaroista suoritetaan siten vanhan 14 prosentin verokannan mukainen vero, vaikka ostaja tavarannan hinnan maksaisikin tai ostajaa tavarasta veloitettaisiin vasta vuoden 1983 jälkipuoliskolla. Jotta tavarannan myyntiä harjoittava ostaja, joka tällöin saa vähentää 14 prosentin verokannan alaisen ostonsa 16 prosentin verokannan mukaisesti, ei ostoonsa sisältyvää 14 prosentin veromäärää suuremman verovähennyksen muodossa perusteettomasti hyötyisi verokannan muutoksesta, on vähennysoikeus voimaantulosäännöksen 2 momentissa rajoitettu maksettua 14 prosentin veroa vastaavaksi määräksi. Samanlainen vähennysoikeuden rajoitus koskisi myös liikevaihtoverolain 4 §:ssä tarkoitettuja tuotteita, joiden ostohinta myös verottomana on vähennyskelpoinen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain 16 §, sellaisena kuin se on 25 päivänä marraskuuta 1977 annetussa laissa (841/77) ja 27 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (908/80), näin kuuluviksi:

16 §

Veron määrä on 16 prosenttia myynnin verotusarvosta.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vero on 19,05 prosenttia siitä määrästä, jolla verovelvollista on työstä veloitettu.

27 §

Veron määrä on 19,05 prosenttia maahan tuodun tavarannan tullausarvolain (906/80) nojalla määrätystä tullausarvosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1983 ja sitä sovelletaan, milloin myyty tavara on toimitettu taikka tavara on luovutettu tullivalvonnasta tai otettu käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Jos tavarain toimittaminen tai työsuorituksen tekeminen on lain voimaantullessa kesken, sovelletaan tätä lakia vain niihin tavaroihin, jotka toimitetaan asennuspaikalle tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, sekä työsuorituksen siihen osaan, joka tapahtuu tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Valtiovarainministeriö voi tämän lain toimeenpanon ja soveltamisen niin vaatiessa antaa liikevaihtoverotuksessa noudatettavista verokausista ja veroilmoitusten jättöajoista liikevaihtoverolain 35 §:stä poikkeavia määräyksiä.

Verovelvollinen, jota on laskutettu tai muutoin veloitettu tämän lain voimaantulon jälkeen tavaroista, jotka on toimitettu hänelle ennen tämän lain voimaantuloa, saa liikevaihtoverolain 17 §:n 2 momentin, 18 §:n 1 momentin ja eräitä tuotannollisia investointeja koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain (/) 4 §:n sekä eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain (915/78) säännöksistä poiketen vähentää vain määrän, joka vastaa neljäätoista kuudettatoista osaa (14/16) sanottujen säännösten mukaisen vähennyksen määrästä. Vähennysoikeus on sanotuina tavoin rajoitettu myös silloin, kun tavara on luovutettu tullivalvonnasta ennen lain voimaantuloa, mutta tullattu sen jälkeen.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 1982

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

KALEVI SORSA

Valtiovarainministeri Abti Pekkala

Laki**liikevaihtoverolain 16 ja 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain 16 §, sellaisena kuin se on 25 päivänä marraskuuta 1977 annetussa laissa (841/77) ja 27 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (908/80), näin kuuluviksi:

*Voimassa oleva laki***16 §.**

Veron määrä on 14 prosenttia myynnin verotusarvosta.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vero on 16,28 prosenttia siitä määrästä, jolla verovelvollista on työstä veloitettu.

27 §.

Veron määrä on 16,28 prosenttia maahan tuodun tavaran tullausarvolain (906/80) nojalla määrätystä tullausarvosta.

*Ehdotus***16 §**

Veron määrä on 16 prosenttia myynnin verotusarvosta.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa vero on 19,05 prosenttia siitä määrästä, jolla verovelvollista on työstä veloitettu.

27 §

Veron määrä on 19,05 prosenttia maahan tuodun tavaran tullausarvolain (906/80) nojalla määrätystä tullausarvosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1983 ja sitä sovelletaan, milloin myyty tavara on toimitettu taikka tavara on luovutettu tullivalvonnasta tai otettu käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Jos tavaran toimittaminen tai työsuorituksen tekeminen on lain voimaantullessa kesken, sovelletaan tätä lakia vain niihin tavaroihin, jotka toimitetaan asennuspaikalle tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, sekä työsuorituksen siihen osaan, joka tapahtuu tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Valtiovarainministeriö voi tämän lain toimeenpanon ja soveltamisen niin vaatiessa antaa liikevaihtoverotuksessa noudatettavista verokausista ja veroilmoitusten jättäjäjoista liikevaihtoverolain 35 §:stä poikkeavia määräyksiä.

Verovelvollinen, jota on laskutettu tai muutoin veloitettu tämän lain voimaantulon jälkeen tavaroista, jotka on toimitettu hänelle ennen tämän lain voimaantuloa, saa liikevaihtoverolain 17 §:n 2 momentin, 18 §:n 1 momentin ja eräitä tuotannollisia investointeja koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain (/) 4 §:n sekä eräitä elin-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain (915/78) säännöksistä poiketen vähentää vain määrän, joka vastaa neljäätoista kuudettatoista osaa (14/16) sanottujen säännösten mukaisen vähennyksen määrästä. Vähennysoikeus on sanotuin tavoin rajoitettu myös silloin, kun tavara on luovutettu tullivalvonnasta ennen lain voimaantuloa, mutta tullattu sen jälkeen.
